

Prilog 3

PRAVILA O PRIMJENI FINANCIJSKIH KOREKCIJA I FINANCIJSKE KOREKCIJE

1. OPĆE ODREDBE I DEFINICIJE

Pravila o financijskim korekcijama (u dalnjem tekstu: Pravila) propisuju situacije u kojima se primjenjuju financijske korekcije za projekte koji se financiraju u okviru LEADER intervencije.

Ovim se Pravilima utvrđuju uvjeti i način na temelju kojih se korisniku, nakon što je Agencija za plaćanja kao nadležno tijelo utvrdila nepravilnost, određuju financijske korekcije odobrenih sredstava.

U dijelu uvjeta i kriterija koje LAG propisuje u LAG natječaju u skladu s LRS (primjerice zaposlenici), a koje se tiču praćenja ostvarenja pokazatelja kod korisnika tijekom provedbe projekta, LAG je iste obvezan pratiti te davati zaključke temeljem kojih Agencija za plaćanja potom primjenjuje financijske korekcije, ako je primjenjivo.

U postupku utvrđivanja i određivanja financijskih korekcija primjenjuje se načelo jednakog postupanja prema svim korisnicima bespovratnih sredstava te načelo razmjernosti koje osigurava da svaka primijenjena financijska korekcija bude prikladna učinjenoj pogrešci.

2. POSTUPAK ODREĐIVANJA FINANCIJSKE KOREKCIJE

Financijska korekcija određuje se nakon provedene administrativne kontrole dokumentacije korisnika i/ili kontrole na terenu i/ili posjete lokaciji ulaganja i/ili nakon provjere praćenje rezultata projekta od strane LAG-a te je ista primjenjiva u svim fazama administrativne obrade.

Primjena financijske korekcije može se provoditi i u razdoblju u kojem je korisnik obvezan osigurati trajnost projekta, odnosno tijekom razdoblja nakon konačne isplate.

Agencija za plaćanja ovlaštena je:

- primijeniti financijsku korekciju s obrazloženjem nepravilnosti na temelju utvrđenog činjeničnog stanja (uključujući i zaključke LAG-a u dijelu praćenja projekta) i/ili
- promijeniti iznos/stopu financijske korekcije u odnosu na ranije utvrđene nepravilnosti iz prethodne faze administrativne kontrole i to na osnovu naknadnih kontrola Agencije za plaćanja ili nalaza drugih tijela koja obavljaju naknadne kontrole ili zaključke LAG-a u dijelu praćenja pokazatelja (rezultata projekata)
- umanjiti prihvatljivi iznos potpore zbog utvrđene nepravilnosti i prije primjene financijske korekcije.

3. PRIMJENA FINANCIJSKE KOREKCIJE

Primijenjena finansijska korekcija s obrazloženjem sastavni je dio odluka koje donosi Agencija za plaćanja i sadrži:

- opis i oznaku nepravilnosti (u skladu s popisom nepravilnosti koje su sastavni dio ovih Pravila) u odnosu na koju se finansijska korekcija određuje
- naznaku visine (postotak) finansijske korekcije i/ili točan iznos izrečene korekcije (jednostavna finansijska korekcija) kada je nepravilnost moguće izraziti u apsolutnom iznosu i
- obrazloženje.

Finansijske korekcije određuju se:

a) Prilikom donošenja odluke o isplati

U zahtjevima za isplatu u kojima je prilikom provjere postupka nabave utvrđena finansijska korekcija, ista će biti navedena u obrazloženju odluke i u odgovarajućim prilozima u postotnom i/ili apsolutnom iznosu. Kada se finansijska korekcija primjenjuje na pojedini trošak, u tekstu odluke bit će jasno navedeno na što se točno odnosi finansijska korekcija.

Prilikom utvrđivanja iznosa za isplatu potpore u administrativnoj kontroli zahtjeva za isplatu, izračunati prihvatljivi iznos potpore umanjiti će se za primjenjivu stopu finansijske korekcije.

b) Tijekom razdoblja nakon konačne isplate

Ako se tijekom razdoblja nakon konačne isplate utvrdi da korisnik nije ispunio obveze, na ukupno isplaćeni iznos sredstava primjenit će se finansijska korekcija za svaku pojedinu obvezu koju korisnik ne ostvari i/ili ispuni.

4. NAČINI IZVRŠENJA

Izvršenje finansijske korekcije provodi se na sljedeći način:

- umanjenjem prihvatljivog iznosa potpore određenog za isplatu
- zahtjevom za povrat isplaćenih sredstava.

5. VRSTE FINANCIJSKIH KOREKCIJA

Vrste finansijskih korekcija su sljedeće:

- jednostavna finansijska korekcija označava finansijsku korekciju koja je jednaka visini nastale finansijske posljedice kada je tu posljedicu moguće točno odrediti
- paušalna finansijska korekcija označava stopu (točan postotak) korekcije koja se primjenjuje kada nije moguće točno odrediti finansijske posljedice.

Nepravilnost se može ili ne može precizno kvantificirati. Ako se nepravilnost može precizno kvantificirati, primjenjuje se jednostavna finansijska korekcija. Ako određivanje jednostavne finansijske korekcije nije moguće ili je povezano s nerazmernim troškovima i poteškoćama, Agencija za plaćanja određuje finansijsku korekciju u paušalnom iznosu. Smatra se da, zbog prirode nepravilnosti, u postupcima nabave nije moguće precizno kvantificirati finansijski učinak, stoga se u takvim slučajevima primjenjuju paušalne stope, uzimajući u obzir prirodu i težinu nepravilnosti.

Financijske korekcije i najčešće vrste nepravilnosti popisane su u niže navedenim tablicama. Ostale nepravilnosti utvrđuju se zasebno, kada se financijske korekcije određuju na temelju opisa nepravilnosti koji u velikom dijelu odgovara opisu najčešćih vrsta nepravilnosti, primjenjujući načelo proporcionalnosti, ili kada se utvrdi nepravilnost koja se ne nalazi na popisu najčešćih vrsta nepravilnosti, Agencija za plaćanja može primijeniti financijske korekcije sukladno Odluci Komisije od 14.5.2019. godine o utvrđivanju smjernica za određivanje financijskih ispravaka koje u slučaju nepoštovanja primjenjivih pravila o javnoj nabavi Komisija primjenjuje na rashode koje financira Unija.

Prilikom određivanja paušalne financijske korekcije osobito se uzima u obzir postupanje korisnika u odnosu na sljedeće stavke:

- načelo transparentnosti, jednakog postupanja, nediskriminacije i razmjernosti, kako su opisani u pravilima za provođenje postupaka nabave
- ozbiljnost kršenja propisa
- financijske posljedice na proračun
- razina tržišnog natjecanja
- odvraćajući učinak na potencijalne ponuditelje u postupcima nabava
- je li posljedica utvrđene nepravilnosti u postupcima nabave odabir ponuditelja koji inače ne bi bio odabran
- posljedice nepravilnosti tj. činjenica bi li ishod projekta bio isti da nepravilnosti nije bilo
- ponavljanje nepravilnosti u odnosu na istog korisnika i/ili
- ostale okolnosti konkretnog slučaja, od utjecaja na cijelokupni postupak dodjele potpore i postupak izvršavanja (ugovornih) obveza.

Kada je nepravilnost samo formalne prirode bez stvarnog ili potencijalnog financijskog učinka, neće se primijeniti financijska korekcija.

Financijska korekcija primjenjuje se na administrativnom kontrolom utvrđeni iznos potpore za prihvatljive troškove projekta.

FINANCIJSKE KOREKCIJE ZA NAJČEŠĆE VRSTE NEPRAVILNOSTI

- U slučaju kada se utvrdi nepravilnost koja se ne nalazi u ovom prilogu na popisu najčešćih vrsta nepravilnosti, Agencija za plaćanja može primijeniti financijske korekcije sukladno Odluci Komisije od 14.5.2019. godine o utvrđivanju smjernica za određivanje financijskih ispravaka koje u slučaju nepoštovanja primjenjivih pravila o javnoj nabavi Komisija primjenjuje na rashode koje financira Unija.
- Ovim prilogom i Smjernicama propisane su najčešće uočene vrste nepravilnosti. Popis nije iscrpan. Ostale nepravilnosti trebalo bi uklanjati, kada je to moguće, analogno vrstama nepravilnosti koje su utvrđene ovim prilogom ili smjernicama.
- Opis nepravilnosti nije konačan i služi isključivo kao nazučestaliji primjer i orijentir za procjenu sličnih nepravilnosti. Ostale nepravilnosti utvrđuju se zasebno te se financijske korekcije određuju na temelju opisa nepravilnosti koji u velikom dijelu odgovara opisu najčešćih vrsta nepravilnosti utvrđenih ovim prilogom ili smjernicama, primjenjujući načelo proporcionalnosti.

Tablica 1. Financijske korekcije i najčešće vrste nepravilnosti u postupcima nabave koje provode neobveznici Zakona o javnoj nabavi (NOJN) sukladno pravilima za provođenje postupka nabave putem elektroničkog oglasnika Agencije za plaćanja (EONA) za neobveznike Zakona o javnoj nabavi

Br.	Nepravilnost	Opis nepravilnosti	Korekcije
1.	Izostanak objave postupka nabave	<p>Postupak nabave nije objavljen na EONA-i i/ili</p> <p>Postupak nabave nije završen prije podnošenja zahtjeva za isplatu (obavijest o odabiru nije kreirana prije podnošenja zahtjeva za isplatu)</p>	100%
2.	Umjetna podjela nabave za radove, robe i usluge	Projekt u vezi s radovima ili predložena nabava određene količine robe i/ili usluga umjetno je podijeljena. Kao posljedica toga, svaki predmet je nabave je ispod praga za prikupljanje ponuda putem EONA-e, čime se sprječava njegova objava za cijelu skupinu predmetnih radova, roba i usluga	100%
3.	Slučajevi u kojima su potencijalni ponuditelji bili odvraćeni od nadmetanja zbog neopravdanih nacionalnih, regionalnih ili lokalnih preferencija	Korisnik je postavio diskriminirajuće uvjete na osnovi neopravdanih nacionalnih, regionalnih ili lokalnih preferencija (npr. poslovni nastan, iskustvo ili oprema u zemlji ili regiji)	25%
		Korisnik je postavio gore navedene diskriminirajuće uvjete, ali je određeni broj ponuditelja podnio ponude koje su prihvaćene te ispunjavaju navedeni kriterij čime je postignuta minimalna razina tržišnog natjecanja	10%
4.	Slučajevi koji ne čine diskriminaciju na temelju nacionalnih, regionalnih ili lokalnih preferencija, ali svejedno ograničavaju pristup ponuditeljima ili propisi koji nisu u skladu s Pravilima za provođenje postupka nabave putem EONA-e	Korisnik je propisao kriterije za odabir ponuditelja koji su povezani s predmetom nabave, ali nisu razmjerni predmetu nabave	10%
		Korisnik je postavio gore navedene uvjete, ali je određeni broj ponuditelja podnio ponude koje su prihvaćene te ispunjavaju navedeni kriterij čime je postignuta minimalna razina tržišnog natjecanja	5%

		Korisnik je propisao kriterije koji nisu povezani s predmetom nabave; ili kriterije koji su doveli do situacije u kojoj samo jedan ponuditelj može podnijeti ponudu, a to se ne može opravdati tehničkim posebnostima predmeta nabave; ili kriterije koji nisu predviđeni Pravilima za provođenje postupka nabave	25%
5.	Nepoštivanje kriterija za odabir ponuditelja u fazi ocjene ponuda	Korisnik u fazi ocjene ponuda odabire ponuditelja kojeg nije trebalo prihvati ili Korisnik je u fazi ocjene ponuda odbio ponuditelja čija ponuda bi bila odabrana da su se poštivali kriteriji za odabir ponuditelja.	25%
6.	Diskriminirajuće i ograničavajuće tehničke specifikacije/ opis usluge/ troškovnik za robe/radove/usluge	Korisnik navodi oznake/robne marke/tipove opreme ili druga obilježja (npr. tehničke i funkcionalne zahtjeve) kojima pogoduje određenom ponuditelju/proizvođaču bez naznaka »ili jednakovrijedno«, »tip kao« ili sl.	25%
		Korisnik je postavio gore navedene uvjete, ali je određeni broj ponuditelja podnio ponude koje su prihvaćene te ispunjavaju navedeni kriterij/uvjet tehničke specifikacije/ opisa usluge/ troškovnika čime je postignuta minimalna razina tržišnog natjecanja.	10%
		Tehničke specifikacije sadrže stavke i uvjete koji se ne odnose na potrebe cjelokupnog projekta / nemaju utjecaj na uspješnost projekta / ne odnose se na funkcionalnost predmeta nabave / nisu razumni i racionalni s obzirom na svrhu ulaganja.	10%
		Kada korisnik navodi oznake/robne marke/tipove opreme kojima pogoduje određenom proizvođaču bez naznaka »ili jednakovrijedno«, »tip kao« ili sl., a navedena nepravilnost se odnosi na pojedine elemente glavne/ukupne stavke/troška ¹	5%

7.	Nedostatna definicija predmeta nabave	Definirani uvjet predmeta nabave (tehničke specifikacije) nedostatan je i/ili neprecizan na način koji može sprječiti potencijalne ponuditelje da u potpunosti razluče predmet nabave, što ima odvraćajući učinak kojim je potencijalno ograničeno tržišno natjecanje	10%
8.	Ponuda nije u skladu s postavljenim uvjetima tehničke specifikacije /opisa usluge/ troškovnika	Odabrana ponuda ne zadovoljava sve stavke iz tražene tehničke specifikacije/opisa usluge ili troškovnik nije u cijelosti ispunjen ili ponuda koja je ocijenjena kao da ne udovoljava svim stavkama iz tražene tehničke specifikacije/opisa usluge ili da troškovnik nije u cijelosti ispunjen, a administrativnom obradom je utvrđeno da udovoljava te bi bila odabrana da je ispravno ocijenjena.	25%
9.	Kriteriji za odabir ENP nisu definirani sukladno Pravilima za provođenje postupka nabave, diskriminirajući su i ograničavajući	Korišteni kriteriji uključuju neopravdane nacionalne, regionalne ili lokalne preferencije	25%
		Korisnik je postavio gore navedene uvjete, ali je određeni broj ponuditelja podnio ponude koje su prihvaćene te ispunjavaju navedeni kriterij/uvjet čime je postignuta minimalna razina tržišnog natjecanja	10%
		Ostala ograničenja i nepoštivanja Pravila za provođenje postupka nabave (npr. kriterij nije objektivan, mjerljiv/dokaziv, povezan s predmetom nabave; uvjeti vezani za sposobnost ponuditelja su korišteni kao kriterij ENP ...)	10%
		Korisnik je postavio uvjete na prethodno opisan način, ali je određeni broj ponuditelja podnio ponude koje su prihvaćene te ispunjavaju navedeni kriterij/uvjet čime je postignuta minimalna razina tržišnog natjecanja	5%

10.	Odabir ponude nije u skladu s postavljenim kriterijem za odabir ponude	<p>Korisnik nije odabrao ponudu u skladu s postavljenim kriterijem za odabir ponude i/ili</p> <p>U situaciji kada je kriterij za odabir ponude najniža cijena, a dvije ili više ponuda imaju istu cijenu te korisnik nije odabrao ponudu ranije zaprimljenu u sustav;</p> <p>U situaciji kada je kriterij za odabir ponude ENP, a dvije ili više ponuda imaju isti broj bodova korisnik nije odabrao ponudu s nižom cijenom ili kada dvije ili više ponuda imaju isti broj bodova i istu cijenu, a korisnik nije odabrao ponudu ranije zaprimljenu u sustav.</p>	25%
11.	Nedostatak revizijskog traga, transparentnosti i/ili jednakog postupanja prema ponuditeljima tijekom pregleda i ocjene ponuda	<p>Prilikom pregleda i ocjene ponuda nije jednako postupano prema svim ponuditeljima, npr. nije zatražena dopuna/obrazloženje ponuda od svih ponuditelja na jednak način.</p> <p>Komunikacija između korisnika i ponuditelja nije se odvijala prije kreiranja Obavijesti o rezultatu postupka nabave i/ili se nije se odvijala elektroničkim putem.</p> <p>Revizijski trag koji se odnosi na ocjene i bodove dane svakoj ponudi nije jasan/opravdan/transparentan ili ne postoji.</p> <p>Korisnik je zatražio dostavu ponuda na bilo koji drugi način osim putem EONA-e.</p>	25%
12.	Neopravdano odbijanje izuzetno niskih ponuda	<p>Korisnik je odbio ponude na osnovi izuzetno niske cijene:</p> <ul style="list-style-type: none"> – bez traženja obrazloženja u pisanim obliku – i/ili bez zadovoljavajućih dokaza – i/ili bez obrazloženja o neprihvaćanju dokaza. 	25%
13.	Pregovori tijekom postupka ocjene ponuda	<p>Kada korisnik omogući ponuditelju da izmjeni svoju ponudu tijekom ocjene, a navedeno postupanje dovodi do mijenjanja kriterija za odabir ponude ili cijene ili drugih uvjeta definiranih postupkom nabave</p>	25%

14.	Izmjene elemenata/uvjeta ponude iz odobrene ponude/troškovnika	Korisnik nije realizirao sve stavke tehničke specifikacije opreme/strojeva/mehanizacije/usluga u skladu s odobrenom ponudom; Korisnik nije dokazao da odabrana ponuda ispunjava kriterije ENP temeljem kojih je odabrana	25%
-----	--	--	-----

¹ npr. navođenje proizvođača guma u nabavi traktora ili navođenje marke ljepila u stavci troškovnika koja se odnosi na dobavu i ugradnju pločica

Tablica 2. Financijske korekcije i najčešće vrste nepravilnosti u postupcima nabave koje provode obveznici Zakona o javnoj nabavi (OJN) sukladno Smjernicama za utvrđivanje financijskih ispravaka koje se primjenjuju na temelju odluke europske komisije C(2019) 3452 od 14. 5. 2019. o utvrđivanju smjernica za određivanje financijskih ispravaka koji se u slučaju nepoštivanja primjenjivih pravila o javnoj nabavi primjenjuju na izdatke koje u okviru podijeljenog upravljanja financira unija

Vrste nepravilnosti i odgovarajuće stope financijskih ispravaka (opis nije iscrpan te će se ostale nepravilnosti utvrđivati u skladu s načelom proporcionalnosti, kada je to moguće, analogno vrstama nepravilnosti koje su utvrđene u ovim smjernicama):

OBAVIJEST O NADMETANJU I NATJEČAJNE SPECIFIKACIJE

Br.	Vrsta nepravilnosti	Mjerodavno pravo	Opis nepravilnosti	Stopa ispravka
1.	Izostanak objave obavijesti o nadmetanju ili neopravdana izravna dodjela ugovora (tj. nezakoniti pregovarački postupak bez prethodne objave obavijesti o nadmetanju)	Članak 31. Direktive 2014/23/EU Članci 26., 32. i 49. Direktive 2014/24/EU Članak 44., članci od 67. do 69. Direktive 2014/25/EU	Obavijest o nadmetanju nije objavljena u skladu s relevantnim pravilima (npr. objava u Službenom listu Europske unije (»SL«)) kada se to zahtijeva direktivama. To se odnosi i na izravne dodjele ugovora ili pregovaračke postupke bez prethodne objave obavijesti o nadmetanju ako nisu ispunjeni kriteriji za njihovu primjenu.	100%
			Isto kao prethodno, osim što je objava izvršena drugim odgovarajućim sredstvom.	25%
2.	Umjetna podjela ugovora o radovima/uslugama/nabavi robe	Članak 8. stavak 4. Direktive 2014/23/EU	Projekt u vezi s radovima ili predložena nabava određene količine robe i/ili usluga umjetno je podijeljena na	100 % (ovaj se ispravak primjenjuje

		Članak 5. stavak 3. Direktive 2014/24/EU Članak 16. stavak 3. Direktive 2014/25/EU C-574/10, Commission/AI lemagne, T- 358/08, Espagne/Com mission i T384/10, Espagne/Com mission	više ugovora. Kao posljedica toga, svaki ugovor za dio radova/robe/usluga ispod je praga iz direktiva, čime se sprječava njegova objava u SL-u za cijelu skupinu predmetnih radova, usluga ili robe.	ako obavijest o nadmetanju koja obuhvaća predmetne radove/robu/u sluge nije objavljena u SL-u iako se to zahtijeva direktivama)
			Isto kao prethodno, osim što je objava izvršena drugim odgovarajućim sredstvom u istim uvjetima kao u prethodnoj točki 1.	25 %
3.	Nepostojanje opravdanja za to što ugovor nije razdijeljen u grupe	Članak 46. stavak 1. Direktive 2014/24/EU	Javni naručitelj ne dostavlja napomenu o glavnim razlozima za odluku da se ne izvrši razdioba u grupe.	5%
4.	Nepoštovanje rokova za zaprimanje ponuda ili rokova za zaprimanje zahtjeva za sudjelovanje Ili neproduljenje rokova za zaprimanje ponuda iako je dokumentacija o nabavi znatno izmijenjena	Članci od 27. do 30., članak 47. stavci 1. i 3. te članak 53. stavak 1. Direktive 2014/24/EU Članci od 45. do 48., članak 66. stavak 3. i članak 73. stavak 1. Direktive 2014/25/EU	Rokovi iz direktiva skraćeni su 85 % ili više ili je rok najdulje 5 dana.	100%
			Rokovi iz direktiva skraćeni su 50 % ili više (ali manje od 85 %).	25%
			Rokovi iz direktiva skraćeni su 30 % ili više (ali manje od 50 %). Ili rokovi nisu produljeni iako je dokumentacija o nabavi znatno izmijenjena	10%
			Rokovi iz direktiva skraćeni su manje od 30 %	5%
5.	Nedovoljno vrijeme koje potencijalni ponuditelji/natjecatelji imaju za dobivanje natječajne dokumentacije ili ograničenja u dobivanju natječajne dokumentacije	Članci 29. i 34. Direktive 2014/23/EU Članci 22. i 53. Direktive 2014/24/EU	Rok koji gospodarski subjekti (tj. potencijalni ponuditelji/natjecatelji) imaju za dobivanje natječajne dokumentacije prekratak je (upola je ili više kraći od roka za zaprimanje ponuda iz natječajne	10%

		Članci 40. i 73. Direktive 2014/25/EU	dokumentacije u skladu s relevantnim odredbama), čime se stvaraju neopravdane prepreke otvaranju javne nabave tržišnom natjecanju.	
			Rok koji gospodarski subjekti (tj. potencijalni ponuditelji/natjecatelji) imaju za dobivanje natječajne dokumentacije skraćen je, ali za kraće od 80 % roka za zaprimanje ponuda iz natječajne dokumentacije u skladu s relevantnim odredbama.	5%
			Rok koji gospodarski subjekti (tj. potencijalni ponuditelji/natjecatelji) imaju za dobivanje natječajne dokumentacije iznosi 5 dana ili manje ili ako javni naručitelj uopće nije ponudio neograničen i potpun izravan pristup dokumentaciji o nabavi elektroničkim sredstvima bez naknade, kako je utvrđeno člankom 53. stavkom 1. Direktive 2014/24/EU, to se smatra ozbiljnom nepravilnošću	25%
6.	6. Izostanak objave produljenih rokova za zaprimanje ponuda ili neproduljenje rokova za zaprimanje ponuda	Članci 3. i 39. Direktive 2014/23/EU Članci 18. i 47. Direktive 2014/24/EU Članci 36. i 66. Direktive 2014/25/EU	Početni rokovi za zaprimanje ponuda (ili zaprimanje zahtjeva za sudjelovanje) bili su u skladu s primjenjivim odredbama, ali su produljeni bez odgovarajuće objave u skladu s relevantnim pravilima (tj. objave u SL-u), pri čemu je objava (produljenja rokova) izvršena drugim sredstvima (vidjeti uvjete iz prethodne točke 1.).	5%

			Isto kao prethodno, pri čemu objava (produljenja rokova) nije izvršena drugim sredstvima (vidjeti uvjete iz prethodne točke 1.) ili neproduljenja rokova za zaprimanje ponuda ako, zbog bilo kojeg razloga, dodatne informacije, iako ih je gospodarski subjekt pravodobno zatražio, nisu stavljene na raspolaganje najkasnije šest dana prije roka određenog za zaprimanje ponuda	10%
7.	Slučajevi u kojima nije opravdano korištenje natjecateljskog postupka uz pregovore ni natjecateljskog dijaloga	Članak 26. stavak 4. Direktive 2014/24/EU	Javni naručitelj dodjeljuje ugovor o javnoj nabavi u okviru natjecateljskog postupka uz pregovore ili natjecateljskog dijaloga u situacijama koje nisu predviđene predmetnom direktivom.	25%
			Slučajevi u kojima je javni naručitelj osigurao potpunu transparentnost, uključujući opravdanje za korištenje tih postupaka u dokumentaciji o nabavi, nije ograničio broj sposobnih natjecatelja koji mogu dostaviti početnu ponudu te je osigurao jednakost postupanja prema svim ponuditeljima tijekom pregovora.	10%
8.	Nesukladnost s postupkom utvrđenim u Direktivi za elektroničku i zbirnu nabavu	Članci od 33. do 39. Direktive 2014/24/EU Članci od 51. do 57. Direktive 2014/25/EU	Posebni postupci za elektroničku i zbirnu nabavu nisu provedeni u skladu s primjenjivom Direktivom, a nesukladnost je mogla imati odvraćajući učinak na potencijalne ponuditelje	10%
			Ako je nesukladnost dovela do toga da je ugovor dodijeljen na temelju	25%

			ponude za koju nije trebao biti dodijeljen, to se smatra ozbiljnom nepravilnošću	
9.	U obavijesti o nadmetanju nisu objavljeni kriteriji za odabir ponude ni/ili kriteriji za dodjelu ugovora (ni njihovi ponderi) ili uvjeti za izvršenje ugovora ili tehničke specifikacije ili kriteriji za dodjelu ugovora i njihovi ponderi nisu dovoljno detaljno opisani ili nisu dostavljena/objavljena pojašnjenja/dodatne informacije.	Članci 31., 33., 34., 36., 37., 38. i 41. te Prilog V. (točke 7.c i 9.) Direktivi 2014/23/EU Članci 42., 51., 53., od 56. do 63., 67. i 70., Prilog V. dio C (točke 11.c i 18.) i Prilog VII. Direktivi 2014/24/EU Članci 60., 71., 73., od 76. do 79., 82. i 87., Prilog VIII. i Prilog XI., A (točke 16. i 19.), B (točke 15. i 16.) i C (točke 14.i 15.) Direktivi 2014/25/EU Načelo jednakog postupanja iz članka 18. Direktive 2014/24/EU Sudska praksa: ECJ-07/2016 Dimarso, ECJ- 11/2010 Komisija/Irska, ECJ-01/2008 Lianakis	(a) U obavijesti o nadmetanju nisu objavljeni kriteriji za odabir ponude ni/ili kriteriji za dodjelu ugovora (ni njihovi ponderi) (b) U obavijesti o nadmetanju nisu objavljeni uvjeti za izvršenje ugovora ili tehničke specifikacije. (c) U obavijesti o nadmetanju ni u natječajnim specifikacijama nisu dovoljno detaljno opisani kriteriji a dodjelu ugovora ni njihov ponder, čime se neopravdano ograničava tržišno natjecanje (tj. nedostatak dovoljnih detalja mogao je imati odvraćajući učinak na potencijalne ponuditelje) (d) Pojašnjenja ili dodatne informacije (u vezi s kriterijima za odabir/dodjelu) koje je pružio javni naručitelj nisu priopćene svim ponuditeljima ili objavljene.	25% 10%
10.	Primjena – razloga za isključenje, kriterija za odabir ponude i dodjelu ugovora ili	Članci 36., 37., 38. i 41. u vezi s člankom 3. Direktive 2014/23/EU	Slučajevi u kojima su gospodarski subjekti mogli biti odvraćeni od podnošenja ponude zbog razloga za isključenje, kriterija za odabir i/ili dodjelu ili uvjeta	25%

	<ul style="list-style-type: none"> – uvjeta za izvršenje ugovora ili – tehničkih specifikacija koji čine diskriminaciju na osnovi neopravdanih nacionalnih, regionalnih ili lokalnih preferencija 	<p>Članci 42., od 56. do 63., 67. i 70. u vezi s člankom 18. stavkom 1., Prilog VII. Direktivi 2014/24/EU</p> <p>Članci 60., od 76. do 79., 82. i 87. u vezi s člankom 36. stavkom 1., Prilog VIII. Direktivi 2014/25/EU</p>	<p>za izvršenje ugovora koji uključuju neopravdane nacionalne, regionalne ili lokalne preferencije.</p> <p>To je, primjerice, slučaj kada postoji zahtjev da u trenutku podnošenja ponude:</p> <ol style="list-style-type: none"> ponuditelji imaju poslovni nastan ili predstavnika u zemlji ili regiji; ili ponuditelji posjeduju iskustvo i/ili kvalifikacije u zemlji ili regiji; ponuditelji posjeduju opremu u zemlji ili regiji. 	
			Isto kao prethodno, osim što je i dalje osigurana minimalna razina tržišnog natjecanja, tj. određeni je broj gospodarskih subjekata podnio ponude koje su prihvaćene te su ispunile kriterije za odabir.	10%
11.	<p>Primjena</p> <ul style="list-style-type: none"> – razloga za isključenje, kriterija za odabir ponude i dodjelu ugovora ili – uvjeta za izvršenje ugovora ili – tehničkih specifikacija koji ne čine diskriminaciju u smislu prethodne vrste nepravilnosti, ali svejedno ograničavaju pristup gospodarskim subjektima 	<p>Članci 36., 37., 38. i 41. u vezi s člankom 3. Direktive 2014/23/EU</p> <p>Članci 42., od 56. do 63., 67. i 70. u vezi s člankom 18. stavkom 1., Prilog VII. Direktivi 2014/24/EU</p> <p>Članci 60., od 76. do 79., 82. i 87. u vezi s člankom 36. stavkom 1., Prilog VIII. Direktivi 2014/25/EU</p>	<p>To se odnosi na kriterije ili uvjete koji, unatoč tomu što nisu diskriminirajući na osnovi</p> <p>nacionalnih/regionalnih/lokalnih preferencija, svejedno gospodarskim subjektima ograničavaju pristup određenom postupku javne nabave, a kao primjer mogu poslužiti sljedeći slučajevi:</p> <ol style="list-style-type: none"> slučajevi u kojima su minimalne razine sposobnosti za određeni ugovor povezane s predmetom ugovora, ali nisu razmjerne predmetu ugovora; slučajevi u kojima su, tijekom ocjene ponuditelja/natjecatelja, kriteriji za odabir ponude upotrijebljeni kao kriteriji za dodjelu ugovora; 	10%

			<p>3. slučajevi u kojima se zahtijevaju određene trgovačke oznake/marke/standardi, osim ako se takvi zahtjevi odnose na dodatni dio ugovora, a potencijalni učinak na proračun EU-a je samo formalne prirode (vidjeti odjeljak 1.4.).</p> <p>Slučajevi u kojima su primjenjeni ograničavajući kriteriji/uvjeti/specifikacije, ali je i dalje osigurana minimalna razina tržišnog natjecanja, tj. određeni je broj gospodarskih subjekata podnio ponude koje su prihvaćene te su ispunile kriterije za odabir.</p> <p>Slučajevi u kojima minimalne razine sposobnosti za određeni ugovor očito nisu povezane s predmetom ugovora ili slučajevi u kojima su razlozi za isključenje, kriteriji za odabir i/ili dodjelu ili uvjeti za izvršenje ugovora doveli do situacije u kojoj samo jedan gospodarski subjekt može podnijeti ponudu, a taj se ishod ne može opravdati tehničkim posebnostima predmetnog ugovora.</p>	
12.	Nedostatna ili neprecizna definicija predmeta ugovora	<p>Članak 3. Direktive 2014/23/EU Članak 18. stavak 1. Direktive 2014/24/EU Članak 36. Direktive 2014/25/EU</p>	<p>Opis u obavijesti o nadmetanju i/ili natječajnim specifikacijama nedostatan je ili neprecizan na način koji može spriječiti potencijalne ponuditelje/natjecatelje da u potpunosti razluče predmet ugovora, što ima odvraćajući učinak kojim se potencijalno</p>	25% 5%
				10%

		Predmet C-340/02, Komisija/Francuska EU:C:2004:623 i C-299/08, Komisija/Francuska EU:C:2009:769 C-423/07, Commission/Espagne	ograničava tržišno natjecanje	
13.	Neopravdano ograničenje podugovaranja	Članak 38. stavak 2. i članak 42. Direktive 2014/23/EU Članak 63. stavak 2. i članak 71. Direktive 2014/24/EU Članak 79. stavak 3. i članak 88. Direktive 2014/25/EU Predmet C-406/14, EU:C:2016:652, Wrocław – Miasto na prawach powiatu, točka 34.	U natječajnoj dokumentaciji (npr. tehničkim specifikacijama) propisuju se ograničenja u pogledu korištenja podugovaratelja za dio ugovora koji je apstraktno određen kao njegov određeni postotak, i to bez obzira na mogućnost provjeravanja sposobnosti potencijalnih podugovaratelja i bez ikakve napomene o tome jesu li zadaci na koje se odnosi bitan dio ugovora.	5%

ODABIR PONUDITELJA I OCJENA PONUDA

	Kriteriji za odabir (ili tehničke specifikacije) izmijenjeni su nakon otvaranja ponuda ili su netočno primjenjeni.	Članak 3. stavak 1. i članak 37. Direktive 2014/23/EU Članak 18. stavak 1. i članak 56. stavak 1. Direktive 2014/24/EU Članak 36. stavak 1. i članak 76. stavak 1.	Kriteriji za odabir (ili tehničke specifikacije) izmijenjeni su ili netočno primjenjeni tijekom faze odabira, što je dovelo do prihvaćanja odabranih ponuda koje nisu trebale biti prihvачene (ili odbijanja ponuda koje su trebale biti prihvачene) da se poštovalo objavljene kriterije za odabir.	25%
14.				

		Direktive 2014/25/EU		
15.	Ocenjivanje ponuda primjenom kriterija za odabir ponude koji se razlikuju od kriterija navedenih u obavijesti o nadmetanju ili natječajnim specifikacijama ili ocenjivanje primjenom dodatnih kriterija za odabir ponude koji nisu objavljeni	Članak 41. Direktive 2014/23/EU Članci 67. i 68. Direktive 2014/24/EU Članci 82. i 83. Direktive 2014/25/EU Predmeti C-532/06, Lianakis, EU:C:2008:40, točke od 43. do 44., te C6/15, TNS Dimarso, točke od 25. do 36.	Kriteriji za dodjelu (ili odgovarajući potkriteriji ili ponderi) navedeni u obavijesti o nadmetanju ili natječajnim specifikacijama 1. nisu poštovani tijekom ocjene ponuda, ili su 2. u toj ocjeni upotrijebljeni dodatni kriteriji za dodjelu koji nisu objavljeni.	10%
			Ako su dva prethodno navedena slučaja imala diskriminirajući učinak (na temelju neopravdanih nacionalnih/regionalnih/lokalnih preferencija), to se smatra ozbiljnom nepravilnošću.	25%
16.	Nedostatni revizijski trag za dodjelu ugovora	Članak 84. Direktive 2014/24/EU Članak 100. Direktive 2014/25/EU	Relevantna dokumentacija (utvrđena u primjenjivim odredbama direktiva) nije dovoljna za opravdanje dodjele ugovora, što dovodi do nedostatka transparentnosti.	25%
			Odbijanje pristupa relevantnoj dokumentaciji ključna je nepravilnost jer javni naručitelj ne pruža dokaze da je postupak nabave proveden u skladu s primjenjivim pravilima.	100%
17.	Pregovori tijekom postupka dodjele ugovora, uključujući izmjenu odabrane ponude tijekom ocenjivanja	Članak 37. stavak 6. i članak 59. Direktive 2014/23/EU Članak 18. stavak 1. i članak 56. stavak 3. Direktive 2014/24/EU Članak 36. stavak 1. i članak 76. stavak 4. Direktive 2014/25/EU, predmeti C-324/14, Partner Apelski Dariusz,	Javni naručitelj omogućio je ponuditelju/natjecatelju da izmjeni svoju ponudu tijekom ocjene ponuda, a izmjena je dovela do dodjele ugovora tom ponuditelju/natjecatelju ili u kontekstu otvorenog ili ograničenog postupka, javni naručitelj pregovara s ponuditeljem (ponuditeljima) tijekom faze ocenjivanja, što dovodi do značajne izmjene ugovora u odnosu na početne	25%

		EU:C:2016:214, točka 69. i C-27/15, Pippo Pizzo EU:C:2016:404 Spojeni predmeti, C21/03 i C-34/03, Fabricom, EU:C:2005:127	uvjete utvrđene u obavijesti o nadmetanju ili natječajnim specifikacijama ili u slučaju koncesija, javni naručitelj omogućio je ponuditelju/natjecatelju da izmijeni predmet ugovora, kriterije za dodjelu i minimalne zahtjeve tijekom pregovora, a izmjena je dovela do dodjele ugovora tom ponuditelju/natjecatelju.	
18.	Nepravilno prethodno sudjelovanje natjecatelja/ponuditelja u odnosu na javnog naručitelja	Članak 3. i članak 30. stavak 2. Direktive 2014/23/EU Članak 18. stavak 1. te članci 40. i 41. Direktive 2014/24/EU Članak 36. stavak 1. i članak 59. Direktive 2014/25/EU Spojeni predmeti, C 21/03 i C 34/03, Fabricom, EU:C:2005:127	Ako prethodni savjet ponuditelja javnom naručitelju dovede do narušavanja tržišnog natjecanja ili do kršenja načela zabrane diskriminacije, jednakog postupanja i transparentnosti u pogledu uvjeta iz članaka 40. i 41. Direktive 2014/24/EU	25%
19.	Natjecateljski postupak uz pregovore, uz značajnu izmjenu uvjeta utvrđenih u obavijesti o nadmetanju ili natječajnim specifikacijama	Članak 29. stavci 1. i 3. Direktive 2014/24/EU Članak 47. Direktive 2014/25/EU	U kontekstu natjecateljskog postupka uz pregovore, početni uvjeti ugovora su bitno izmjenjeni, što zahtijeva objavu novog nadmetanja.	25%
20.	Neopravdano odbijanje izuzetno niskih ponuda	Članak 69. Direktive 2014/24/EU Članak 84. Direktive 2014/25/EU Spojeni predmeti C285/99 Lombardini i C286/99 Mantovani EU:C:2001:610, točke od 78. do 86. i predmet T-402/06, Španjolska/Komisija, EU:T:201	Ponude koje su se činile izuzetno niske u odnosu na radove/robu/usluge odbijene su, ali javni naručitelj, prije nego što je odbio te ponude, nije o tome dотičnim ponuditeljima poslao upit u pisanim obliku (npr. zahtijevanjem pojedinosti sastavnih elemenata ponude koje smatra bitnima), ili im jest poslao upit, ali ne može dokazati da je ocijenio odgovore	25%

			koje su dostavili dotični ponuditelji.	
21.	Sukob interesa koji utječe na ishod postupka nabave	Članak 35. Direktive 2014/23/EU Članak 24. Direktive 2014/24/EU Članak 42. Direktive 2014/25/EU Predmet C-538/13, eVigilo EU:C:2015:166, točke od 31. do 47.	Ako je utvrđen sukob interesa u skladu s člankom 24. Direktive 2014/24/EU (ili člankom 35. Direktive 2014/23/EU ili člankom 42. Direktive 2014/25/EU) koji nije prijavljen ili je neodgovarajuće ublažen, a dotični ponuditelj bio je uspješan u dobivanju predmetnog ugovora (ili više njih)	100%
22.	Namještanje ponuda (utvrdio ured za zaštitu tržišnog natjecanja/borbu protiv kartela, sud ili drugo nadležno tijelo)	Članak 35. Direktive 2014/23/EU Članak 24. Direktive 2014/24/EU Članak 42. Direktive 2014/25/EU	<p>Slučaj 1.a: ponuditelji uključeni u namještanje ponuda djelovali su bez pomoći osobe unutar sustava upravljanja i kontrole ili javnog naručitelja, a poduzeće uključeno u namještanje ponuda bilo je uspješno u dobivanju predmetnog ugovora (ili više njih).</p> <p>Slučaj 1.b: ako su u postupku nabave sudjelovala samo poduzeća koja su sklopila tajni dogovor, tržišno natjecanje je ozbiljno ugroženo.</p> <p>Slučaj 2.: osoba unutar sustava upravljanja i kontrole ili javnog naručitelja sudjelovala je u namještanju ponuda pružanjem pomoći ponuditeljima uključenima u namještanje ponuda, a poduzeće uključeno u namještanje ponuda bilo je uspješno u dobivanju predmetnog ugovora (ili više njih).</p> <p>U ovom je slučaju riječ o prijevari/sukobu interesa od strane osobe unutar sustava upravljanja i kontrole ili javnog naručitelja koja pomaže poduzećima uključenima u namještanje ponuda.</p>	10% 25% 100%

PROVEDBA UGOVORA

23.	Izmjene elemenata ugovora utvrđenih u obavijesti o nadmetanju ili natječajnim specifikacijama koje nisu u skladu s direktivama	Članak 43. Direktive 2014/23/EU Članak 72. Direktive 2014/24/EU Članak 89. Direktive 2014/25/EU Predmet C-496/99P, Succhi di Frutta EU:C:2004:236, točke 116. i 118. Predmet C-454/06, Presetext EU:C:2008:351 Predmet C-340/02, Komisija/Francuska EU:C:2004:623 Predmet C-91/08, Wall AG, EU:C:2010:182	<p>1. Postoje izmjene ugovora (uključujući smanjenje njegova opsega) koje nisu u skladu s člankom 72. stavkom 1. navedene direktive.</p> <p>Međutim, izmjene elemenata ugovora neće se smatrati nepravilnošću koja podliježe finansijskom ispravku ako su poštovani uvjeti iz članka 72. stavka 2., odnosno:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) ako je vrijednost izmjena manja od sljedećih vrijednosti: <ul style="list-style-type: none"> i. od pragova iz članka 4. Direktive 2014/24/EU; i ii. od 10 % prvostrukne vrijednosti ugovora za ugovore o uslugama i nabavi robe i 15 % prvostrukne vrijednosti ugovora za ugovore o radovima; i (b) izmjena ne mijenja cjelokupnu prirodu ugovora ili okvirnog sporazuma. <p>2. Značajna izmjena elemenata ugovora (kao što su cijena, priroda radova, rok izvršenja, uvjeti plaćanja, upotrijebljeni materijali) postoji ako tom izmjenom provedeni ugovor postaje značajno različit po svojoj prirodi od prvostrukog ugovora.</p>	25 % vrijednosti prvostrukog ugovora i novih radova/robe/usluga (ako postoje) koji proizlaze iz izmjena

			zaključenog. U svakom slučaju, izmjena se smatra značajnom ako je ispunjen jedan uvjet ili više njih iz članka 72. stavka 4. Direktive 2014/24/EU.	
		Članak 72. stavak 1. točka (b), zadnji podstavak i članak 72. točka (c) podtočka iii. Direktive 2014/24/EU	Svako povećanje cijene koje premašuje 50 % vrijednosti izvornog ugovora.	25 % vrijednosti prvotnog ugovora i 100 % vrijednosti povezanih izmjena ugovora (povećanje cijene)

Tablica 3. Ostale nepravilnosti u kojima se određuje finansijska korekcija – (koje nisu povezani s postupcima nabave) → u fazi kontrole zahtjeva za isplatu i u petogodišnjem razdoblju nakon konačne isplate (ako je primjenjivo)

Br.	Nepravilnost	Opis nepravilnosti	Visina korekcije
1.	Smanjena realizacija projekta u odnosu na odobreno	Prihvatljivi iznos potpore za isplatu nakon kontrole zahtjeva za isplatu je manji od 50% njegovog iznosa odobrene potpore iz Odluke o dodjeli sredstava.	100% korekcije (odbijanje zahtjeva za isplatu)
2.	Smanjena realizacija projekta u odnosu na odobreno	Prihvatljivi iznos potpore za isplatu nakon kontrole zahtjeva za isplatu je veći od 50%, a manji od 80% iznosa odobrene potpore iz Odluke o dodjeli sredstava.	5%
3.	Promjena uvjeta za mlade poljoprivrednike*:	Korisnik koji su ostvario uvećan intenzitet potpore za mladog poljoprivrednika: <ul style="list-style-type: none"> • kod fizičke osobe – mladi poljoprivrednik prije podnošenja konačnog zahtjeva za isplatu nije počeo plaćati doprinose isključivo po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti, odnosno obavljati djelatnost poljoprivrede/obrta kao jedino ili glavno zanimanje • kod pravne osobe – mladi poljoprivrednik prije podnošenja konačnog zahtjeva za isplatu nije zaposlen u toj pravnoj osobi 	30%

4.	Neispunjena obveza iz odluke o dodjeli sredstava*	Neispunjena obveza preuzeta Odlukom o dodjeli sredstava	100 % na utvrđeni iznos za isplatu za trošak kod kojeg je utvrđena nepravilnost
5.	Neispunjene rezultata (pokazatelja) projekta*	<p>U slučaju da korisnik ne ostvari planiranu razinu pokazatelja (rezultata) projekta, u sljedećim slučajevima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - temeljem kriterija odabira je ostvario bodove na LAG natječaju (<i>primjerice: korisnik je ostvario bodove jer je projektom trebao povećati poljoprivrednu proizvodnju za 20%, i slično</i>) - korisnik projektom (tijekom trajanja provedbe projekta) mora ostvariti obvezu/uvjet propisanu LAG natječajem/ovim Pravilnikom (<i>primjerice: korisnik je projektom planirao stvoriti dva nova radna mesta</i>) 	<p>25%, u slučaju da korisnik ostvari planiranu razinu pokazatelja ispod 50%,</p> <p>5%, u slučaju da korisnik ostvari planiranu razinu pokazatelja od 50- 75%,</p> <p>nema korekcije, u slučaju da korisnik ostvari planiranu razinu pokazatelja $\geq 75\%$,</p> <p>NAPOMENA: LAG je nadležan donositi zaključak je li korisnik ostvario predmetni pokazatelj, s obzirom da je odabir projekata, kao i praćenje njegovog napretka u isključivoj nadležnosti LAG-a</p>
6.	Nepodnošenje zahtjeva za promjenu	Ako korisnik nije podnio zahtjev za promjenu, a administrativnom kontrolom zahtjeva za isplatu se utvrdi da je udio ukupne cijene izmijenjenih i/ili uvedenih novih stavaka (iz računa/situacije) u	25%,

		odnosu na odobreni troškovnik (ponudu) veći od 30% u odnosu na prvotno odobrenu ukupnu cijenu iz troškovnika (ponude)	ovisno o ozbiljnosti smanjenja na 10% ili 5%
7.	Izmjene elemenata/uvjeta ponude iz odobrene ponude/troškovnika	Korisnik nije realizirao sve stavke tehničke specifikacije/opreme/strojeva/mehanizacije/usluga u skladu s odobrenom ponudom; Korisnik nije dokazao da odabrana ponuda ispunjava kriterije ENP temeljem kojih je odabrana	25%, ovisno o ozbiljnosti smanjenja na 10% ili 5%

* Osim u fazi zahtjeva za isplatu ova korekcija može se primijeniti i u ex post razdoblju